

CSIKMEGYEI HIRADÓ

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETI LAP.

ELŐFIZETÉSI DIJAK:		SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:	HIRDETÉSI DIJAK
Egész évrő	6 koroná.	Vár-utca, hova a lap szellemi részét illető közlemények és hirdetések küldendők. — Kéziratok nem adatnak vissza.	olcsó díjazásuk szerint lesznek megállapítva. Kereskedők és iparosok többszöri hirdetésénél árkedezményben részesülnek.
Félévrő	3 koroná.		Nyiltér. petít ora 30 fillér
Egyes szám ára 14 fill. — Megjelen minden szerdán			

A letűnő század.

Még néhány röpke nap s a 19-ik század végkép letűnik, az idők forgókereke magával sodorja az elmúlt évek mérhetetlen tengerébe s feldereng a huszadik század hajnala. A szellem, melyet az eltelt század magával hordott, lassanként megváltozik, az új idők változó szellemáramlata fogja körül az embereket, átalakítja gondolkozásukat; egy pár év telik el az új századból és már minden új lesz, változott, az előbbtől — sokban, sőt teljesen elütő alakban lép fel, az előbbi század uralkodó eszméi által megteremtett alapokon egy új légkör keletkezik, más civekkel, irányeszmékkel és felfogással.

A haladók század végnapjai emlékünke hozzák azokat a vívmányokat, a melyét a XIX század a magáénak mond, élénk ötlük egy hosszú évsorozat, a melyre visszagondolni s abból meríteni tapasztalást, most az utolsó napokban bizonyára nem lesz kárba vesztett munka.

Tekintsük a XIX század multját, történetét nemzetünk életében, az ott végbement változásokat vegyük vizsgálat alá s ezekből vonjuk le a jövő században követendő irányelveket.

A XVIII. század utolsó éveit a nagy francia forradalommal megreszketették Európa összes államait s a XIX. század első reggele hazánkat is fegyverben találta messze, idegen állam csataterén, küzdve az uralkodóházért.

Ez évek törtérelme megmutatja, hogy milyen áldozatokat hozott a magyar nemzet ekkor, anyagi erejét mily mértékben ingatták meg az óriási kiadások, a melyeket a francia háborúk alatt tett; a magyar huszárok hősiességéről csodával határos dolgokat beszél a história.

Waterloo végét jelentette ez óriási küzdelmeknek s a szárnyaszegett francia sas Szt. Ilona szigetére deportálva, ismét csend lett Európában, csend lett hazánkban is, a nagy harcok alatt minden tekintetben kimerült nemzet csendes szunyadásba merült, bágyadság, elaléltás volt észlelhető minden körben, de nem sokáig, mert egy vészkiáltás kiragadta az egész országot a szunyadásból, felrázta, rövid ideig tartott aléltásá-

ból, gyengeségéből s intette, hogy a tettek ideje elérkezett s hogy nem szabad semmit elmulasztania féltett nemzeti kincsének, alkotmányának megővésére, ősi jogainak visszaszerzésére. Igen, mert a vészkiáltás, mely a Kárpátoktól az Adriáig hatott, az alkotmány vesztésében forgását jelentette felvert mindenkit, a ki magyar-nak érezte magát, s féltékeny lehetett ősei alkotmányára.

Az 1825-iki országgyűléssel kezdetét vette az a dicső kor, a melyet a történelem reform kornak nevez, a mely korszak dicsősége szeréves multunknak, a mely nagy hazafiakat, lánglelkű bajnokokat adott a nemzetnek, a kikrebámulattal tekintett avén Európa.

A reform, a haladás minden téren kezdetét vette, az alkotmányos téren végbemenő küzdelmek mind kiáltó tanúi a magyar szabadságérzetének, az irodalom a nyelvújítás tisztító tűzében megifjodott magyar nyelv zenéje mellett aranykorát ünnepelte, a lánglelkű koszos költők dicső csapata ragyogó munkásságával nagygyá, ünnepeltté tette a magyar nevet a külföld előtt újra, hazafias szinben, a honfiai kebel melegségétől áradt fényben tüdökölt minden s „a romlásnak indult hajdan erős magyar” ismét méltóvá lett őseihez, újra nagygyá, erőssé lett. A küzdelem folyt s a negyven-évek dicső országgyűlései hosszas, kitartó küzdelmének fényes sikere vala a 48—49-iki alkotmány.

Márczius 15-ike mindig szent nap marad a magyarok előtt s az a nagy, vérnélküli diadal, a mely e napnak eredménye lön, büszkeséggel tölt el; ünnep volt a honban, a nemzet az első független felelős miniszteriummal élén ünnepet illet alkotmánya visszaszerzése örömeire.

De ez öröm nem tartott soká, a magyartól visszaszerzett alkotmányát, ősi vívmányait ismét elakarták venni, s még a márcziusi napok örömmámorában uszott a nemzet, a midőn az ellenséges nagy hatalom katonáiként először a horvát testvérek, azután meg az osztrák seregek harczedett katonái megtámadták az országot s a közöttünk élő nemzetiségek: szerb, tót, oláh felzudított méhekként, ellenséges, öldöklő fegyverekkel lepték el az általuk lakott vidékeket.

Arany betűkkel vannak felvésvé azok a dicső küzdelmek, a melyeket a haza minden részéből támadt ifjú honvédek nemes hévvel, keblükben a honszerélem gyújtó lángjával vívtak az aránytalanul nagyobb s képzetebb ellenséggel szemben, a külállamok csodálattal tekintettek a xerzesi tábor ellen küzdő Spártára Magyarországra, a hazaszerélet csodákat mívelt, a nyert fényes győzelmek már-már reményt keltettek a végleges diadalra, a midőn az ellenség által segítségül hívott orosz csapatok óriási száma rövid, de titáni küzdelem után megsemmisített minden reményt, a magasztos szabadságharc leveretett s Világosnál halomba rakott fegyverek tudtára adták mindenkinek, a ki hazájáért bármikégen küzdött, hogy e honban többé számára nincs biztos hely, futnia, menekülnie kell a messze idegenbe, hogy azután hazátlanul bolyongjon időtlen időkgig.

A reakció elrémítő boszúja vette kezdetét, a dicső honfiai, kik előbb a haza dicsőségeért kezükben karddal halált osztogattak, lebilincseltek kezükkel várták azt a kötél halált, a melyot Haynau iszonyatos törvényszéke oly hamar kimondott rájuk.

A nemzet néma fájdalommal, visszafojtott keservvel vette tudomásul legjobbjai kivégzését, fájó szívvel nézte a megmenekültek futását, a kik hazájuktól megfosztva futottak messze, céltalanul, majd szótlanul tűrte a reá erőszakolt nemzeti jellegéből kivetkötetni akaró különböző és folyton változó kormányok önkényes intézkedéseit, a visszalajtott honfiai bánat még csak egy jajsztót sem ejthetett ki, nehogy árulójjává legyen önönmagának.

Hosszu évekig tartott az elnyomatás elbusító kora, de a hosszú szenvedés, türés után végre ismét felderengett a szabadság fénylő hajnala s 1867. visszaadta nagyrészen a magyarnak. a miért 48 ban küzdött, a kiegyezés jótékony melege elevenné tette, felvidította a még busongó lelkeket s az állami élet, a visszakapott alkotmány szabad levegőjében a rendes mederben ismét folyani kezdett s különbözőbb átalakítások után az 1867-iki kiegyezés szellemében foly most is a század utolsó napjaiban.

A békés átalakulás, nemzeti élet

napjaiban azonban lábra kaptak, becsuaztak oly visszaélések is, a melyek tovább harapóznak, nagy veszélylyel fenyegetik állami életünket, a melyekre itt rámutatni nem fogok, hiszen jövő századbéli törekvéseinknek éppen a bajok helyesebb felismerésére, kiirtására kell irányulniok.

Néhány nap választ csak el a XX-ik századtól a XIX-ik század, mely nemzeti életünk terén oly emlékezetes változásokat idézett elő, melynek küzdelmei bár oly szomorú emlékeket is hordnak magukkal, — arany lapjait képezik a nemzeti ezeréves történetnek eltűnik az idők tengerében, de a vívmányoknak, a melyek e század folyamán keletkeztek fenn kell maradniok, fenn a nagy napok emlékének is és azok hatásai alatt kell irányítani munkálkodásunkat a jövő században a az eltűnő század felszégesei, a téves felfogások a veszélylyel fenyegető bajok leküzdésére kell fordítanunk, hogy a mult század elején élt magyar költőknek. Berzsenyinek erős mondása :

„Romlásnak indult hajdan erős magyar.”

be ne következék.

Rp.

A szomorú karácsony.

Ira: Péter Károly.

A szeretett szent ünnepe, az a nagy, magasztos ünnep karácsony ismét elközelgett. Ugy régen, mikor még ingathatatlant volt hitünk alapja; szeplőtelen volt minden erkölcs, ilyen tájt szokott megszállni bennünket az a mindenünket elfogó szent, vallásos érzelm, a mely egész lényünket, mívtoltunkat átváltoztatá. Ilyen tájt röpnet el ajkainkról az áhitatnak szárnyain az első hő fohász, mely egy új évforduló eljöveteleért Urunkhoz, Istenünkhöz, Megváltónkhöz csenge. Ilyenkor nem-örvendezni szoktunk? ... És vajjon az idén, a XX-ik század előestéjén, a legnagyobb szeretet születésének megelőző napjain: tudunk-e örvendezni, mikor érezzük közeledését.

Nem, sehogysem tudunk ujjongani örvendezni, mert sok keserv és annyi fájdalomosan hisz érzi járja át keblünk nemesebb részeit és megrezzgeti a mi érzellem világunk burjait. A karácsony közelsége emlékezésre készít... Most e kénysernek hatása alatt: merengjünk el a multon, tóprenkedjünk a jelen sívárságán; tündödjünk a jövőben.

... Istenem! Milyen szépek is voltak az elmúlt évek karácsonyai.

Ha megkondultak a harangok hívogató szavai, az Isten házába ment minden lélek. Mindenkinél kezében imádságos könyv, avagy biblia és zoltár vala. És ment, záródokolt mindenki az örök szeretet kristálytisza forrása felé, ur és proletár egyaránt, hogy a legnagyobb szeretet ünnepe rész vegyen és az Ur számtalan jótéteményeiért hálaadó imát, fohászt és hozsánát rebegjenek. És azután felzendült a Megváltót dicsőítő dal, a szolozsma, az üdvöt kérő ima szállt fel az egék Urához, az emberiség megváltójához, egytűvé forrasztva a teremtett parányoknak sziveit a legmagasztosabb és legtisztább emberi érze-

lem járta át: az Ur félelme. Nem volt akkor még a szeplőtelen keblekben gyűlölet és nem volt befészkelve az erkölcselen és az Istent ismerni nem akaró eszméknek csirái a szivekbe. Tiszta volt az, mint a hótakaró: fehér. Leomlottak akkor a kategóriákat erősen elkülönítő válaszfalak: egygyé lön a megváltó képmására teremtett nép minden egyes tagja. És milyen volt a lelkiismeret? ... Olyan, mint a földgyót el-takaró ünneplő köntös: fehér...

Vajjon milyen a jelen karácsonya? Mondjuk ki egész határozottan, de félve, hogy szomorú, mert a vakságban süllyedő por, az a régen eltévelyedett nép, nem akar Istenéhez térni, őt megismerni és neki, — a ki étellel adóza, a ki áldásával elhalmozza, a ki örökké tartó boldogság honába fel-emelni akarja, — Alleluját zengeni. Az Ur háza üres, mert a csócsélék a tivornyázást folytatja a csapszékben, korszakában, sötétben és lebuiban. És ott, mikor a szeretet szűltek: szitkozódik. Hát nem eluljasodott a nép zöme, tönkелеge? ... Hát nem megtagadták a legnagyobb szeretetet? Mik vagyunk...! Hová süllyedtünk az erkölcsi zűllés fertőjébe. Vak homályban üszik a sokaság és nem hull, semmit sem lát.

Ennyi pusztulás az emberiségben, ekkora dulás, foazlás az embert emberré tevő érzelmekben! Mik e rombolás motívumai? Kik e vésznek előidézői?

Ki meri tagadni azt a szenteséges és megdönthetetlen eszmét, melynek védelmében egyesült minden felekezet, minden nemzet, az egész társadalom? Kik azok a gyilkosok, kik megfojtani akarják az örök igazságot és gyalázní merik az Ur által megalapított világrendeket? ... Erre határozott feleletet adhat mindenki önmagának.

... S ha ez így megy, akkor az ideai karácsony fordulóján sem váltja fel a gyűlöletet a szeretet; az átkot az áldás; az aljas szitkot az alleluja; szóval: szomorú karácsony lesz ... igen szomorú.

Most korbácaot kellene foununk, a népet elbolondító, az Istent Istennek elismerni nem akarók kiirtására. De jön, közeleg a mindeneket elfogó nagy szeretet ünnepe ... Ne hangozzanak az áteknak akkordjai ezen ünnepteljeselőstéken. Legyen tartós békeség az annyira epedett örömnappal előtt a nép között. Menjünk, záródokoljunk az örök szeretet kristálytisza forrása felé, hogy vízből kitartást, erőt merítsünk.

Hiszen ez az eltévelyedettek, de meg-térő bűnösöknek is napja. Hátha győzedelmeskedik ezen az évfordulón a mindent alkotó szeretet, a mindent leromboló gyűlölet felett. Hátha a bűn feneketlen örvényének partján állók megállapodnak egy kissé és gondolkodni fognak a halandóságról, az emberi mulandóságról: hogy porból lettünk és porrá leszünk. Arról az idő-ről, a mikor porhüvelyét itt hagyja a lélek és egy más, jobb hazába vándorol. Elméledjünk a jövőn.

Tegyünk erős és szent fogadalmat, hogy mi nem hagyjuk magunkat eltántorítani, megteveszteni. Talán akkor majd tért hódít magának a hit mindenek szívében ismét, ugyazintén a szeretet és a békeség és az áldás; ekkor újból felzendül a dal és imát rebeg százezrek és milliók ajaka: Örvendetes karácsonyunk lesz.

CSARNOK.

Népdalok.

Visszejött a gölya a fecske falunkba,
Nyilni kezd már ördő, meső virága;

Szivemben is tavaszi nap mosolyog —
Legboldogabb e világon én vagyok!

Forrón sütt a déli nap a vidékre,
Haj, de forróbb az én babám szerelme;
Szivemben a szerelemnek nyara van —
Vigan élek, ülélés közt, boldogan!

Megezünt már a kis madárka vig dala,
Hervad, sárgul minden virág minden fa;
Szivemre is zord ősz borult úgy látszik —
Boldogtalau maradok én síromig!

Fehér lepel takar mostan mindent be,
Mégfagyott a folyók, tavak tükre;
Hideg tél van szivemben is régóta —
Hullni fog a pelyhedző hó síromra!

Mindenféle.

— Kinevezések. Csikszentkirályi Bedő J o a k i m sepsi-szentgyörgyi joggyakornok a hátszegi járásbírószághoz aljegyzővé nevezetett ki. — A vallás- és közoktatási m. kir. miniszter a gyergyó-hollói ujjonnan rendszerezett tanítónői állásra áthelyezte B. Mosonyi Mária borszéki áll. el. iskolai tanítónőt a az ekkép megválasztott borszéki állami iskolai tanítónői állásra M o l n á r A n t o n i a csik-szentmihály-ajnádi községi iskolai tanítónőt nevezte ki. —

A csikszentkirályi királyi törvényeszk elnöke a kinevezés folytán megválasztott tkkvi átalakító díjnoki állásokra a kir. törvényeszkhez Péter Imre csikszentmártoni tkkvi iroda gyakornokot és Schovi Kálmán Nagyváradi városbírószághoz Székely Endre ottani díjnokot a helyébe pedig Merza Gyula törvényeszk iroda gyakornokot nevezte ki. — Törvényhatósági közgyűlés. Csikvármegye törvényhatósága folyó hó 29-én tartja deczemberi rendkívüli közgyűlését. Megelőzőleg 28-án állandó választmányi ülés lesz.

— Karácsonya ünnepe. T a m á s Mariska a helybeli kisedővoda óvodájó folyó hó 23-án délután 4 órakor az óvodába járó gyerekek számára karácsonya ünnepeket rendez, a melyre a szülőket és érdeklődőket meghívja.

— Új zászlónyi parancsnok. A városunkban állomásozó honvéd zászlóalj parancsnokává Kornhaber Adolf őrnagy nevezetett ki Jászberényből, a ki új állását a napokban el is foglalta. Az új parancsnokot szivesen üdvözöljük városunkban.

— Pártgyűlések Csikban. A karczfalvi választókerületben az ott fellépő szabadelvű párti jelölt dr. Fejér Antal ügyvéd érdekében a napokban a szabadelvű párt Csik Szépvízen gyűlést tartott. A napokban gyűlések lesznek Csik-Vacsárcsai, Göröcsfalva, Karczfalva, Dánfalva, Jenőfalva községeken. — Az alszai kerületben vasárnap Csik-Tasnádon is volt szabadelvűpárti gyűlés. A gyűlések lefolyásáról a jövő számmunkban fogunk írni.

— Egy új szám a temetőben. Szomorú hely a temető, de a többinél talán még szomorubb a rabok temetője. Nincs ott virág, a melyet szerető kéz szakasztott és fölírás sincs a fejtán. A ki búnével elcsapta magától az emberi társadalmat, arra nem emlékszik halálában senki. A fejfájára csak egy számat irnak a feyház törskönyve mondja meg csupán, melyik bűnös embernek a száma az. A váci középvárosi temetőből kiszakított rabtemetőbe deczember 15-én egy új számat vittek ki: Papakosztát, a néhány évvel ezelőtt sürün emlegetett betörtöt, a ki néhány gűrbő czimborájával egymásután több helyen tört be a fővárosban és a ki egyszer meg is szűkött a vármegyeháza börtönéből. A veszedelmes gűrbő ember végre törvény elé került és büntetésének kiültésére a váci feyházba került, a hol láncson volt. A láncától négy-öt héttel ezelőtt szabadult meg, a mikor tüdővész miatt a rabkórházba került. 15-én meghalt, 17-én temették. A mig az eső lenem mossá fejfájáról a számat, addig legalább rokoni meg tudhatják, hol van sírja, később már azt sem.

— **Rapályos betegségek Felcsikben.** Csik-Szent-Tamás és Csik-Jenőfalva községekben a difteritisz és veres himlő a lehető legnagyobb mérvben teljessé vált. A hatóság részéről a szükséges intézkedések megtörténtek a romélfelölő sikerül eljélt venni a pusztító kornak.

— **Pap Béla édes anyja.** A debreczeni lapok tudósítása szerint Pap Béla édes anyjának csak most adták tudtára fia kivégeztetését a ez annyira hatott rá, hogy a bir vételek azonnal megörült.

— **Mibe került a párisi világiállás.** A párisi világiállás mérlegét a napokban tették közzé. A kiadások 116.500,000 frankot, a bevételek 114.456,000 frankot tesznek. A deficit tehát 2.044,000 frank.

— **Főtárgyalások jegyzéke a csikszeredei kir. törvényszéknél.** 1900. évi december hó 21-én: 3956/900. b. f. Id. Ferencz István becsületértés v. 3957. János István becsületértés v. 3958. Konce Elek becsületértés v. 3959. Szekeres János becsületértés v. 3960. Sztójka János becsületértés v. 3961. Veres Ferencz könnyű testiértés v. 4048. Basa Péter sulyos testi értés v. 4067. Adam Antalné és fia könnyű testiértés v. 4068. Demeter Aron és neje sulyos testiértés v. 4069. Ferencz Ignác rágalmazás v. 4594. Hídeg Sándor sulyos testiértés v. 4480. Hídeg Sándor sulyos testiértés v. December 22. 3829. Totó Jankó s társa csalás vétsége v. 4070. Oláh István közönség ell. kihágás v. 4071. Román Ignác s társa lopás vétsége v. 4531/1900. bft. Balázs István s 1 társa sulyos testi értés. 4133. David János becsületértés 4134. Fazakas Imre s társ jogtalan elajátítás és becsületértés. 4634. Szabó Ferenc és 1 társa sulyos testiértés. 4135. Gegő István becsületértés 4136. Kelemen Dénes becsületértés. 4359. Koródi Bálint könnyű testiértés. 4479. Jánossy Dező s 1 társa becsületértés. 4467. Fodor András becsületértés. 4456. Wolf János jogtalan elajátítás. 2768. Szász Antal lopás. December 24. 4688. Kolombán János s társ lopás. 4684. Ferencz Imre könnyű testiértés. 4584. Todorán Gy. Simon ingatlan rongálás. 4698. György József sikkasztás v. 4699. Lukács Hídeg Józsefné becsületértés. 4701. Lajos Zsigmond sulyos testiértés. 4725. Barabás István s társ jogtalan elajátítás. 4723. Gyarmati Károlyné becsületértés. 4700. Kolozsi József sulyos testiértés. 4596. Molnár András sikkasztás v.

Értesítés. A korona értéknek megfelelő tagozatokban eddig kibocsátott posta és távirada értékjegyeken kívül még 20 és 35 filléres, továbbá 2 és 5 koronás értékjegyek hozhatnak forgalomba. Ezek közül az 5 koronás értékjegyek csak a kincstárlag kezelt posta és távirada hivataloknál lesznek kaphatók. A jelenleg forgalomba lévő 3 koronás értékjegyek érvényessége 1901. márczius 31-ével megszűnik. Ezen időn túl a közönség a 3 koronás értékjegyeket, ha azok valódiak, épek és használhatatlanok 1901. június 30-ig bezárólag a posta és távirada hivataloknál megfelelő értékjegyekre becsérélheti, 1901. július 1-től azonban a 3 koronás értékjegyek becsérélésre sem fogadtatnak el. Kolozsvár, 1900. decz. 11. Vuchetich m. k. posta és távirada igazgató.

Mikép megy végbe a népszámlálás. A népszámlálás kútdomások szerint a jövő 1901. év január elseje s tizedike közt fog megjelenni. Az erre vonatkozólag kiadott utasítás rövid összefoglalását az alábbiak szerint a következők. Minden lakó ugynevezett számláló lapokat kap. Ezeket a lapokat vagy maga tölti ki, vagy ha nem tudja kitölteni, akkor a számláló biztos írja meg. Azonkívül minden család vagy háztartás feje ugynevezett lakásborítókot is kap, melyen szintén ki kell töltenie a rovatokat. A lakásborítóba kerülnek a számláló lapok. A háztulajdonos pedig ugynevezett házi gyűjtő ivot kap, mely az egész házra vonatkozó gyűjtő kérdéseket tartalmaz. Ezen nyomtatványok december hó végén fognak teljesen ingyen szétosztatni. Az ivotek már január elsejéig ki kell tölteni, mert január 2-től kezdve a számláló biztosok házáknaként össze-fogják azadni azokat. A kiadott utasítás hangsúlyozza, hogy a népszámlálási adatok sem adóztató, sem valamely egyéb célra, csakis statisztikai célra használhatók fel. Az utasítás arról is intézkedik, hogyan kell kitölteni a számláló lapot, melyen 22 kérdés van. Az anyanyelvre nézve azt mondja az utasítás, hogy anyanyelv gyanánt a valósághoz hiven mindenkinek azt a nyelvet kell bejegyeznie, melyet magának vall és melyen legtükrözetesebben beszél. A még be-

szélni nem tudó cseszemőknél és nómáknál anyanyelv gyanánt a család neve irandó be. Megjegyzendő továbbá, hogy ugy anyanyelv, valamint más beszélt nyelv gyanánt is mindig csak élőnyelv irható be, ennél fogva pl. a latin nyelvet nem lehet beírni.

Felelős szerkesztő és kiadó: József Szvoboda.

Nyilttér.

(Ezen rovat alatt közzétett felelőséget nem vállal a Szerk.)

I.

A köztem és Dr. Bocskor Béla tisztí ügyész között fennforgott becsületbeli ügyben Dr. Bocskor Béla által a „Csikmegyei Híradó“ f. hó 12-én megjelent 50. számának „Nyilttér“ rovatában közzétett közleményre következőket jegyzem meg:

A „Csikmegyei Híradó“ 49. számában általam közzétett nyilatkozatbaa jegyzőkönyvekkel dokumentálva mutattam ki azt, hogy dr. Bocskor Béla, saját elismerése szerint is személyesen sértett meg, — bár ezt a sértés minősége is kétségtelenül teszi — a mutattam ki azt, hogy dr. Bocskor Béla ellenmondó nyilatkozatok által mint tért ki a lovgagias elégtétel adás elől.

Ily helyzetben dr. Bocskor Bélához semmi szavam több lovgagias uton — a csak a tényállás tisztázása végett reflektálok dr. Bocskor Béla közleményére, hogy a nyilvánosság tisztán lásson.

Ugyanis M. J. és M. V. megbízottaim a köztem és dr. Bocskor Béla között fennforgott becsületbeli ügyet nem fejezték volt be. Nevezett urak, mint megbízottaim, a mint a lovgagias elégtételadás dr. Bocskor Béla által nem adatott meg részemre, megbízatásukról lemondottak a mint azt a már közzétett jegyzőkönyv igazolja. Lemondottak tehát a nélkül, hogy részemről az ügyet lovgagias uton befejezték volna. Hogy becsületbeli ügyem részéről lovgagias uton befejeztessék, intézték tovább ügyemet K. J. és M. G. urak, mint megbízottaim a vették fel dr. Bocskor Béla megbízottáival a tárgyalást, mely hogy miként végződött, nevezett uraknak hozzám intézték s ezen lap 49-ik számában közzétett levelükből már ismeretes valamint az is, hogy csak ezen urak fejezték be részemről az ügyet.

En dr. Bocskor Bálától tehát egyetlen egyszer kértem lovgagias elégtételt egyetlen insultus miatt a ügyem egyetlen egyszer fejeztetett be és pedig másodszor eljárt megbízottaim által.

Hogy ily helyzetben lovgagias elégtételadásnak szüksége dr. Bocskor Béla részéről forgott-e fenn — arra nem kívánok nyilatkozni.

A mi pedig az elégtételadásnak azon feltételhez való kötését illeti, hogy én nyilatkoztassam ki, vajjon „együltes fellépésünk“ „előzetes összebeszélés eredménye volt-e vagy sem“ s ha nem az volt, az elégtételt dr. Bocskor Béla nekem és a többi illatú urnak megadja, K. I. és M. G. urak megbízottaim által kijelentetem, hogy dr. Bocskor Bélával szemben nem vagyok soha köteleve indokolni, hogy a „kötelez tisztelet“-et miért „mulasztottam el“. Dr. Bocskor Béla engem személyesen sértett, s ezért lovgagias elégtételt kérek.

De ha csak dr. Bocskor Béla az összebeszélést nem akarta ürügyül s illetve kibúvóul az elégtételadás elől felhasználni — ugy ezen fennebbi feltételt fel sem is hozta volna, mert a helyi casino választmányának megelőző napon hozott határozatából tudta, hogy ily összebeszélés fel sem is tételhezhető.

De ha összebeszélés lett volna is, hogy dr. Bocskor Bélának az együltes és tüntető utozai fellépés alkalmával nem köszönjünk, — dr. Bocskor Bélának ez fel sem is „tűnbetett“, mert pl. én és dr. Bocskor Béla hónapok óta egymásnak nem köszöntünk. Hanem igenis kibúvására volt szükség, mit lovgagias egyén minden körülmények közt kerül.

Kijelentem végül, hogy dr. Bocskor Bélával becsületbeli ügyben lovgagias uton sem közvetlen sem közvetve többé nem érintkezem s az ügyet magam részéről hírlapi uton is befejeztem.

Csik-Szereda, 1900. decz. 17.

Dr. Nagy Jenő.

II.

Dr. Bocskor Béla tisztí ügyész ur a „Csikmegyei Híradó“ mult számában megjelent nyilt-

téri közleményében rám vonatkozólag nem egészen a valóságnak megfelelően nyilatkozott és olyan tényeket hozott fel, melyeket az én becsületbeli ügyembe belekeverni nem engedhetek, s a melyek tisztá álláspontomtól, a küzölt okmányok dacára is még a múltét közönséget is félrevezethetnék; kötelességemnek tartom tehát megvilágítául még a következőket közzé tenni:

Nem felel meg a valóságnak dr. Bocskor Béla ur nyilatkozatának az a része, hol azt mondja: „Végre Tauber József urnak fegyveres elégtétel adási ajánlatomat ismételen megújítottam“, mert ilyen ajánlatot nekem dr. Bocskor Béla ur csakis ügyemnek részemről lovgagias befejezése után 8 nappal — a már disqualifikált-nak minősített állapotában tett, Szokolay István osztálymérnök és dr. Veress Sándor főorvos urak utján; de ezenkívül nekem, mint sértett személynek soha lovgagias elégtételt fel nem ajánlott, sőt személyemet illetőleg az elégtételadást határozottan megtagadta, mint ezt a folyó hó 5-én a lapban közzétett, a ezen ügyem elintézéséről felvett tárgyalási jegyzőkönyv bizonyítja. Ezen jegyzőkönyv szerint az én ügyem 1900. évi november hó 28-án részemről a lovgagias szabályai szerit befejeztett azzal, hogy dr. Bocskor Béla ur személyemnek a lovgagias elégtételt megtagadta; ezután pedig dr. Bocskor Béla urral semmiféle lovgagias tárgyalást nem folytattam, tehát elégtételt nekem fel sem ajánlhatott. Mi pedig az elégtételadásnak nyiltéri közleményben való feltétele felajánlását illeti, azt most már többé el nem fogadhatom:

1. Mert a hírlapi felajánlást nem tartom lovgagias utnak;

2. Mert az én ügyem már 21 napja, hogy részemről a lovgagias szabályai szerit be van fejezve;

3. Mert dr. Bocskor Béla ur a „Csikmegyei Híradó“ folyó hó 5-iki számában „disqualifikált“-nak és „gyáván“-nak lett kinyilvánítva, a habár ezek folyó hó 6-án — tehát es előtt 13 nappal tudomására jutottak — ezekért — a mint meggyőződésem — mindez ideig lovgagias elégtételt szerezni még csak meg sem kíséreltet; tehát félremagyarázhatlanul tetért a lovgagias utjáról.

Hogy a dr. Györfy Gyula országgyűlési képviselő és Mihály Ferencz megyei főjegyző urak által dr. Bocskor Béla urhoz intézett, a utóbbi által a „Csikmegyei Híradó“ mult számában közzétett leveléből rám nehegy valami téves félreértés származzék; kinyilvánítom, hogy sem az én szóban forgott becsületbeli ügyemnek a fennti urakhoz, s a fennti urak felvétele az én becsületbeli ügyemhez semmi köze nincsen és nem is lehet. De ha a fennti, általam különben nagyon tisztelt urak hivatkozott flevelüknek azon részét, melyben azt írják: „Részéről kijelentettük, hogy ha dr. Nagy Jenő ur és a többi urak kinyilatkoztatják, hogy veled szemben nem összebeszélés folytán léptek fel s így a fennforgó akadályt elhárítják, ebben az esetben te kész vagy ugy dr. Nagy Jenő, mint a többi urnak is, az általuk kívánt elégtételt megadni“, — rám is értették s illetve az én, már azelőtt régen, befejezett ügyemre is vonatkoztatni kívánták, — a mit teljesjéggel nem hibetek, — ugy ki kell jelentenem, hogy valamin nekem a dr. Bocskor Béla és dr. Nagy Jenő urak közötti ama személyes ügyhöz semmi közöm sincs és az utóbbi urak is jogtalanul avatkoztak volna bele az én privát becsületbeli ügyembe, a mely beavatkozás ellen határozottan tiltakoznám is s éppen azért, mivel én dr. Györfy Gyula országgyűlési képviselő és Mihály Ferencz főjegyző urakkal, sem személyesen, sem esedékek utján semmiféle lovgagias tárgyalást nem folytattam, nyilatkozatuk, illetve ajánlatuk az én ügyemre vonatkozólag meg nem teltnek és semminek tekintendő.

Végül dr. Bocskor Béla urnak kibúvóul felhasználta s rám is vonatkoztatott azon vádját, hogy hallgatóság beismertem volna, hogy ellene én és ügyvédjelölt társaim „complotte“-ot alkottunk, — visszautasítva, nyilttéri nyilatkozatában foglalt s hozzám még eddig nem intézett felhívására kijelentem, hogy nekem ilyen „complotte“-ról tudomásom nincs a hogy ilyet szerintem mivel ember fel sem tételhet.

Tauber József.

III.

Az 1900. december hó 12-én megjelent „Csikmegyei Híradó“ 50-ik számának „Nyilttér“

rovatában dr. Boeskor Béla aláírásával megjelent közleményre, az úgy teljes megvizsgálása czéljára, szükségesnek tartom a következő megjegyzéseket tenni:

En a „Csikmegyei Híradó“-nak 49. számában szóról-szóra közölt a dr. Boeskor Béla által hozzám intézett levélben foglalt a személyemet érintő sértésekért, megbízottaim által nevezettől elégtételt kértem, dr. Boeskor Béla az elégtételt adást megtagadta azon indokból, hogy ő egyeseket nem — csak az ügyvédjelölteket mint testületet sértette s így külön-külön elégtételt nem ad stb. Ezek után kértem: Nem személyes sértés az, ha valakinek azt írják: „bizonyára felképelem? Továbbá: Miként lehet egy ilyen, bizonyos meghatározott személyhez intézett levélből, egy testületet érintő sértést ki venni? Ilyent csak a sérteni tudó, de az elégtételadás alul kibúni akaró egyén gondolhat ki. Ha tekintetbe vesszük továbbá dr. Boeskor Béla által — dr. Nagy Beni kollégámnak, — ki nevezett az ügyvédjelöltek megbízásából provokáltatta — tett azon kijelentését, hogy ő „a levélben használt „clomplotte“ kifejezést nem az összes ügyvédjelöltekre érlette, hanem csakis azokra, kikhez leveleit intézte és a kit személyesen meg is sértett.“ akkor azt hiszem, minden kommentár nélkül, a tények tisztán megmondják, dr. Boeskor Bélának hogy nyilatkozatai, melynyire ellentétesek s mi a valódi értékük.

Kijelentem, hogy azután, hogy megbízottaim dr. Boeskor Bélának fenti kijelentése után, az ügyet részről befejezték, nekem nevezett egyén sem dr. Győrffy Gyula országgyűlési képviselő ur és Mihály Ferencz főjegyző ur, sem senki más által, elégtételadás még feltételelen is soha fel nem ajánlott s így ilyen módomban sem volt elfogadni.

Végül kijelentem, hogy nem összebeállítás, — mint azt dr. Boeskor Béla állítja, — hanem igenis saját elhatározásom folytán nem küszömbön dr. Boeskor Bélának s erre nevezettnek visszkedése indított.

„Az elégtételadás elöl gyávan megbírást“ kifejezés tehát rám joggal vissza nem utasítható, annyival inkább, mert én voltam az elégtételt kérő s ő volt az, ki az elégtételadást megtagadta. Ez utolsó nyilatkozatom az ügyben.

Csik-Szeredán, 1900. december hó 16-án.
Győrgyffai József.

IV.

A „Csikmegyei Híradó“ 50. számában „dr. Boeskor Béla“ aláírással megjelent nyílttéri cikkre — tévedések megelőzése végett — kijelentem, hogy dr. Győrffy Gyula országgyűlési és Mihály Ferencz megyei főjegyző urak, mint dr. Boeskor Béla megbízottai, velem vagy eggedaimmel soha érintkezésbe nem léptek; úgy tehát nem megbízójuk nevében az elégtételadást sem feltételelen, sem pedig feltételelen fel sem ajánlhatták.

Végül megjegyzem, hogy a visszautasítást és a „művel: közönség“-re való hivatkozást levéglyes elintézésnek nem tekintem.

Ezzel azt az ügyet befejeztem.

Dr. Boeskor Bélaival szóba sem állok.

Csik Szereda, 1900. december 12.

Dallószy József.

Csik-Csekefalvan Bartha Antal belső-sége épületekkel együtt szabadkézből eladó.

Értekezhetni a tulajdonos Bartha Antallal Csik-Szeredában (var-utca.)

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség szives figyelmét felhívni

karácsonyi és újévi cukorkák
nagy választékban, szebbnél-szebb kivitelben megérkeztek.

Továbbá bátorkodom a mélyen tisztelt teázó közönség szives figyelmét felhívni friss és a legjobb minőségű

teasüteményekre.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve maradok mély tisztelettel.

Csik-Szereda, 1900. december hó.

Ozv. Karácsony Jánosné.

Leghasznosabb ajándék!

Bátor vagyok megemlíteni, hogy üzletemben minden árut

leszállítottam
karácsonyi és újévi ajándékok

beszerzése végett.

Szives megtekintésüket kérve, maradtam

teljes tisztelettel

Székelyhidy Sándor,
női és férfi divat-üzlete Csik-Szeredában.

(Üzlethelyiségem a „Hutter“-szállodával szemben.)

Szenzációs karácsonyi és újévi ajándéktárgyak!!

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség szives figyelmét felhívni az ez alkalomra érkezett, s karácsonyi ajándéknak legkedvesebb meglepetés

ILLATOS DOBOZOS LEVÉLPAPIROKRA,

melyek a legdusább választékban kaphatók üzletembe és azokat a lehető legolcsóbb árban árusítom el.

A levélpapírok kaphatók fehér, rózsaszín, kék, piros, stb., stb. színekben, csinos dobozokban. Mindenik dobozos levélpapír más-más illatú.

Karácsonyi és újévi képes levelezőlapok

a legogyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelük. Felirattal és felirat nélkül.

Diszes kivitelű faldíszek, képek, keretek, és fényképtartók

CZELLULÓZBÓL

legolcsóbb árban.

Legújabb divatu és legszebb kivitelű

LÁTOGATÓ-JEGYEK, NÉVJEGYEK

a legolcsóbb árban.

Továbbá van szerencsém tudomására hozni a nagyérdemű közönségnek, hogy a legizlésesebben feldíszített

Karácsonyfák

4 koronától 20 koronáig

a mai naptól kezdve kaphatók nálam.

A n. é. közönség szives pártfogásáért esedezve, maradok Csik-Szeredán, 1900. december hó.

Mély tisztelettel

Szövöda József.

Karácsonyfa díszítésekben a legszebb választék!!